

SZILÁGYOSOMLYÓ

POLITIKAI LAP

MEGJELENIK MINDEN CSÜTÖRTÖKÖN

Előfizetési ára:

Egész évre 8 K, fél évre 4 K, negyedévre 2 K.
Egyes szám ára 20 fillér.

Felelős szerkesztő és kiadótulajdonos:

BÖLÖNI SÁNDOR

Hivatalos hirdetések díja 6 korona.

Nyiltér soronként 60 fillér.

Magánhirdetések megegyezés szerint.

A vármegye.

Nyugalmas idők kényelmében, idegen elméletek által megtévesztett magyar elmék a jó közigazgatást nem tudták elképzelni másként, csak mint „államit” s meghozták a közigazgatás államosítására vonatkozó egyszakaszos „Szapáry-törvényt.”

A nyugalmas időket nehéz napok váltották fel. Megjött az alkotmányellenes „Fejérváry”-kormány. A magyar országgyűlés képviselőházának 1905. évi június hó 21-ik napján kimondott határozata az alkotmány védelmére egy táborba tömörítette a nemzetet.

A törvényhozás terméből kizárt nemzet a vármegyében vette fel az önvédelmi harcot.

„Az én házam az én váram!”

Itt kezdődött és itt végződött a magasztos küzdelem, amelybe nem rut önzés és hiuság, hanem az ősi alkotmányhoz való hűség és hazaszeretet vitte be a vármegyék bátyái mögött meghúzódott őrséget. Ebben a küzdelemben a mi vármegyénk, a „nagy Wesselényi vármegyéje” is egyhangú lelkesedéssel vett részt. Lehetek talán köztünk is hitvány konclesők, de azok a hatalmas áramlattal szemben félrehúzódtak, nem mutatkoztak.

Ebben a küzdelemben, a már-már elaltatott alkotmányos érzélem újra fellobbant a szivekben s egészséges gondolatok fogamzóttak az agyakban. Kinyíltak

az elálmosodott szemek, mindenki tisztán látott.

Meglátta az igazságot, hogy ameddig a magyar nemzet alkotmányának legfőbb biztosítékát dinasztiajának érzelmeiben nem bírja, az önkormányzati jognak a vármegyei szervezetben birt erősségeit nem szabad feladni.

Most ismét nehéz időket élünk. Annak az idegen hatalomnak, amely rajtunk uralkodik, magyarországi kirendeltsége jogellenesen egymásután kóbozza el a fegyveres erő segédletével közjogi birtokállományunkat. A 67-es törvényekben biztosított katonai nemzeti jogainkból alig maradt valami. A parlamenti szólásszabadság, a 48-as alkotmányjogi törvényeknek lábbal tiprásával békóba veretett s az országgyűléssel egy fedél alatt, darabont kaszánya rendeztetett be a magyar nemzet szegényére, alkotmányos szabadságának kigunyolására, a parlamenti rend helyreállításának hamis ürügye alatt. A parlamenti rendetlenség szülöke: a törvényhozásban az uralkodó hatalmának tultergése. Ezt az okot a Tisza-uralom nemhogy megszüntette volna, sőt igen nagyra növelte, mert a másik egyenrangú tényezőt, a nemzetet, a királyi vétőbeli-jog korlátozása alá nem eső egyetlen jogától is megfosztotta s ez által a gyengébb felet, a nemzetet az önkényuralomnak feltétlenül kiszolgáltatta s amint a következmény igazolja, a parlamenti rendetlenséget a legmagasabb fokra juttatta. Ezt érte el az

erőszakos Tisza-uralom, erkölcstelen uton szerzett pénzzel vásárolt s így érvénytelen szavazatokkal a törvényhozás termébe jutott parlamenti többség támogatásával. Ez a többség minden hatalmat összpontosítani akar az önkényuralom számára. A vármegyei közigazgatás államosításának ürügye alatt, a vármegyei törvényhatóságok választási jogát is elakarja kobozni, hogy a vármegye közönsége és annak tisztikara közt eddig volt kapcsolatot megszüntesse s a vármegyei tisztikart is politikai függetlenségétől megfosztva, saját céljaira felhasználhassa.

Pozsonyvármegye törvényhatóságának ez irányba való körlevelét a folyó hó 17-én tartott rendes közgyűlésében tárgyalta törvényhatóságunk.

A nagy Wesselényi vármegyéjének nem volt bátorsága az ő háza, az ő vára ellen intézett támadást visszautasítani. A vármegyei ellenzék indítványát a só-párt leszavazta.

Hát a vármegyei önkormányzati jognak a vármegyei szervezetben birt erőssége nem közkincese-e a nemzetnek? Amikor az államkormányzásban az alkotmányos rend, a törvénytisztelet s az erkölcsi alap forog veszélyben, nem köteles-e mindenki a nemzet feltett kineseinek védelmére sietni? Megszüntek-e már az okok, melyek vármegyei szervezetünket alkotmányos életünk rendén az alkotmány védbástyájává tették? Lemondhatunk-e a még

Ortográfia.

Farkas Géza törvényszéki bíró mulatós hajlamu ember volt. De ez a hajlama mit sem rontott kitűnő konduktján. Ha néhanapján el is maradt éjféltájt borközileg élvezni a társasélet örömeit az „Arany Bányá”-ban, ha hazamenet lépteiben ritmikus hibák mutatkoztak is, másnap józan szigorral osztotta az igazságot és aggodalmas lelkiismeretességgel mérlegelte a tanuvallomásokat. Arról természetesen sem ő, sem más bíró nem tehetett, ha a tanuvallomás hamis.

És fájdalom, minden jogász tudja, hogy a hamis tanuvallomás sokkal korrektebb, perrendszerebb és alkalmasabb támasztéka az ítéletnek, mint az igaz tanu vallomása. A hamis tanu világosan, precízen deponálja vallomását, sohasem kalandozik el a tárgytól és nem keveredik ellentmondásokba. Mennyivel ügyefogyottabb a becsületes ember tanuságtétele, ki csak ritkán tud lényegretartozót mondani és minduntalan belebotlik emlékezőtehetségének hézagaiba.

Mindez azonban mint tapasztalni fogják, egyáltalában nem tartozik az alább elmondandókra.

Egy esőre hajló, kellemetlenül nyirkos októberi nap délutánján Farkas bíró ötödmagával vadászni ment. Ebédnél bejelentette a feleségének:

— Fiam, ne várj vacsorára, mert Nagy Lajoshoz vagyunk hivatalosak a Kerektanyára.

A fiatal, kedvesarcu, kissé korlátozott asszonyka idegesen vállat vont.

— No akkor — mondotta — főzhetek reggel korhelylevest.

— Ejnye, ejnye — zsörtölődött a bíró tréfásan — hát korhely vagyok én? Kikérem magamnak. Ami azonban a korhelylevest illeti, az ellen semmi kifogásom nincs. Kisztihand!

A vadászat siralmas eredménnyel zárult. Kellemetlen időben a nyulak is szeretnek kellemetlenkedni és a régi szólásmód szerint: távol-létökökkel tündököltek, ami speciális nyulszempontból igen józan taktika. Az öt vadász 1, szóval is: egy nyulat hozott a terítékre. Azonkívül két fekete varjút sebesített meg életveszélyesen.

Mindazonáltal harcias jókedvvel, egy kellemes, intimus jellegű tivornyára való kilátással tértek be a Nagy Lajos-féle Kerektanyára. A vadász urak jókedvét az sem szegte meg, hogy a gazda nem volt otthon és a természetes, öreg gazdasszony egy levelét nyújtotta át a vendégeknek. A levélben Nagy Lajos azt írta, hogy sürgős, halaszthatatlan családi ügyek miatt csak kilenc óra után jöhet ki a tanyára, amikor csak kártyát és szivarokat hoz magával. Addig is lássanak neki a vacsorának és ha jobb dolguk nincsen, igyanak egyet az egészségére.

A levelet Farkas bíró olvasta fel hangosan, az egyik vadász nagyot kacagott utána.

— Haha! Családi ügyek! Miket ki nem talál az az imposztor!

— Pedig alighanem családi ügy tartóztatja — vélekedett egy másik vadász.

— Ugyan ne papolj!

— De igen, úgy érte, hogy éppen most dulja fel valakinek a családi boldogságát.

Ezt a lehetőséget mindannyian elfogadták, mert Nagy Lajos, a már nem egészen fiatal földbirtokos eudar, veszedelmes, vakmerő nőcsábító hírnévnek örvendett.

Hét órakor tálalták a pompás tanyai vacsorát, diszkrét paprika- és hagymaillat terjedt szét a levegőben s a vadász urak arcára kiült a gasztronómiai meglegedettség pirosuló fénye. A vendég urak nem mutatkoztak háládatlannak, poharat üritettek a távollevő házigazda egészségére. Ekkor felállott az egyik vadász, a város főkapitánya és komoly arccal így szólt:

A paritás okáért indítványozom, hogy poharat ürítsünk annak az ismeretlen férjnek az egészségére, kinek a feleségét talán éppen ebben a pillanatban boldogítja kitűnő barátunk és házigazdánk!

A poharak viharosan összecsendültek és vidám hahota töltötte be a levegőt. És ez így tartott egész a vacsora végéig. Akkor asztán hirtelen nagy ijesztő depresszió nehezedett a lelkekre. Kiderült ugyanis, hogy az öt vadász urnak együttvéve két szivarja van. A meddő cserkészben könnyelműen elpocskolták a magukkal hozott készletet. Az sem maradt sokáig titok, hogy a tanyán nincs szivar.

meglevő alkotmányos jogainkról annak a hatalomnak a javára, amely Bécestől függ, ahol országunkat még mindig az osztrák birodalom tartományának s nemzetünket abban csak egy néptörzsnek tekintik.

A mi vármegyénk védbástyái mögött álló őrség hűtlen lett a nagy Wesselényi szelleméhez. Pedig volt egy idő, nem is olyan régen, amikor ennek a vármegyének a közönsége, a nagy Wesselényi szellemének látszott hódolni. Az az idő volt az, a mikor a Wesselényi-szobor felállítására indult a mozgalom s a zilahi gimnázium is a Wesselényi nevet vette fel. Igaz, hogy akkor a nagy Wesselényi fia volt a vármegyében a hatalom képviselője! Ma a zilahi gimnázium falai közt bérelt tollal a Tisza politikáját dicsőítik s arra a tanintézetre, melyben vármegyénk ifjúságát, nevéhez híven a nagy Wesselényi szellemében kellene, hogy neveljék, inkább illik a „Tisza-Lukács elnevezés.

A vármegye védbástyái mögött álló őrség pedig, mintha nem is abból a nemzedékből került volna ki, amely a nagy Wesselényi fának a vezérlete alatt a csak imént lezajlott nemzeti ellentállás idejében egyhangú lelkesedéssel védte a megtámadott erősséget.

A magyar nemzet politikai történelme negyyszázad óta önmagának ismétlődése.

A mult század elején, a nemzeti elnyomatás idejében, gróf Desewffy József azt írja Kazincinak: „mind az ég, mind a föld mindent elkövetett értünk, valamint azok, akik minket századok óta igazgatnak, mindent elkövetnek ellenünk. Nem tudom min csudálkozzam jobban, azon-é, hogy sanyargatóink nem unták még el a sanyargatást, vagy pedig örökös elaljasodásunkon?”

A jelen politikai helyzet nem ismétlődése-é a száz év előtti politikai helyzetnek?

Moni Gyula.

Hiányos lószemle.

Városunkban a rendes tavaszi lószemle, a mult hó 15. napjára kitűzve volt határidőben, a kimutatás összeállításánál mutatkozó valami fogyatkozás miatt nem volt megtartható. Az újabb folyó hó 19-ikére tűzött határidőben megtartották ugyan a lószemlét, de arról csak 29 gazdának lovai hiányoztak és így a lóállománynak tekintélyes részét az új határidőben se vizsgálhatta meg a hatósági állatorvos.

Nem foglalkozunk azzal a kérdéssel, hogy miért maradt el az első szemle, — de hogy az újabb szemle se járt megfelelő eredménnyel, azt a város hatóságának a nyilvánosság, illetve a sajtó iránt való idegenkedésének kell nagyrészen tulajdonítanunk.

A városi hatóság ugyanis a szemléről csak a már elavult módon, „dobszó” útján értesíti a közönséget, — de arról, hogy az ilyenféle közérdekű hirdetmények a helyi lapokban is közzététessenek, nem gondoskodik. Tudnivaló pedig, hogy az érdekelt közönség nagy része el van foglaltva a maga napi dolgaival és nincs ideje arra, hogy a naponként különböző címek alatt többször is megszólaltatott dobpergésre és a hosszadalmas, legtöbb esetben alig érthető kikiáltásokra csoportosuljon és az utcán a hirdetmények meghallgatása végett ácsorogjon. Mig az érdekelt közönség között bizonyára alig akad mai napság már egy-két ember, aki vagy az egyik, vagy a másik helyi lapból, közvetve, vagy közvetlenül tudomást ne vehetne a közhírre tételről s ez uton azok is ne értesülhetnének, akik a dobolás idején esetleg még a városban se voltak.

Kétségtelen, hogy a tavaszi lószemlének s általában a tavaszi állatvizsgálatnak nagyobb jelentősége olyan helyeken van, ahol a ló-, vagy marhaállománynak tekintélyes és értékes része ilyenkor tavasszal közös legelőre kerül és egy-két darab ragályos betegségben levő állatnak a köz-

legelőre való kihajtása után a lakosság közlegelőre kerülő állatállománya a betegséggel való megfertőzés közvetlen veszélyének van kitéve.

De hát nemcsak közlegelőre kerülő, hanem az igára, fuvarozásra és kocsiba használt állatok is, vásárok alkalmával, vendéglői istállóiban, országutakon stb. stb. könnyen elhurcolhatják és terjeszthetik a ragályos betegségeket.

Éppen ezért még ott is, ahol közös legelők nincsenek, szigorúan veszi és szigorúan kell, hogy vegye a közigazgatási hatóság a tavaszi lóvizsgákat és másféle állatszemeleket és azokat, akik a szemle alól állatjaikat jogos, elfogadható indok nélkül visszatartják: szigorúan megbüntetik. De hogy a hatóság ez irányban szigorúan járasson el, annak legelső és elengedhetetlen feltétele, hogy az állatvizsgálati határidők minél szélesebb körben és minél hozzáférhetőbb módon és kellő időben közhírré tétessenek. Enélkül maguk a szemlék mindég hézagok lesznek és az azokról esetleg önhibájokon kívül elmara-dók a kiszabandó büntetéssel igazságtalanul sújtatnának.

Ezért tartanók helyesnek és szükségesnek, ha a tavaszi állatvizsgálatok napjai nemcsak dobszóval, hanem a helyi lapok útján is közhírré tétetnének.

Ezt az eljárást a járási főszolgabírók is minden nehézség nélkül behozhatnák, annál is inkább, mert a szemlék előzetes közhírrététele a főszolgabírói járásokban annyival inkább indokolt, mivel városon még megjárna a hirtelen dobolással való közhírrététele, de falvakon ez már több időt veszen igénybe és már csak azért se lehet azt úgy hirtelenében összeütni, mivel egy községben és egy napon rendszerint több községbeli állatállomány szokott vizsgálat alá vétetni. A napokkal előbb történő hírlapi közzététel pedig azért is célszerű volna, hogy az érdekelték már jóelőre úgy intézhették dolgaikat, hogy az állatvizsgálat alkalmára állatjaikat

A helyzet tehát rémesen, fenyegetően úgy állott, hogy két, esetleg három óráig a vadász urak tulnyomó többsége szivar nélkül kénytelen vesztegelni és lesni az idő mulását egy erős, zsiros vacsora után.

Dohányos embernek nem kell magyaráznom, hogy ez mit jelent. Ezt kiállani több, mint amit átlag hősiességnak szoktunk mondani. Ennyi stoikus lelkiert még az antik Róma sem követelt fiaitól, egész eltekintve attól, hogy annodacumál a nikotin Amerika felfedezetlen erdőiben szunnyadt (Vajha örökké ott ragadt volna, fogják sokan mondani.)

A keserűség keserű kifakadásokban tört utat. A dohányos ember egyszerre kishitűnek, nyomoréknak érzi magát, ha nincs mire rágyújtani. A tulnyomó többség, a szivartalan vadász urak elhatározták, hogy azonnal befogatnak és hazahajtatnak lóhalálában.

A kövér gazdasszony ijedt arccal hallgatta az urak fenyegetődzését. Megszólalt:

— Könyörgöm alássan — mondotta — hiszen akadni akad itt szivar, de csak olyan, amelyik már ki van kezdve.

— Hogy érti ezt? — tudakolta az adótárnok.

— Hát megkövetem szépen, olyan szivarral tudnék én szolgálni, amelyikre már rágyújtottak.

— Micsoda? — méltatlankodott a főkapitány — bagódarabokkal akar bennünket traktálni?

Az adótárnok leintette a méltatlankodót.

— Lassan, lassan, előbb aszt szeretném tudni, hogy ki gyújtott rá azokra a szivarokra?

— Hát a gazdám, a tekintetes ur, csak

félig szokta szinni a szivart, aztán elhajtja, én meg összeszedem.

— Bizonyosan van valakije, akinek félre-rakja — gyanakodott a főkapitány.

Az öreg gazdasszony visszautasította a méltatlan gyanúsítást.

— Ejnye, a tekintetes ur is mindjárt csintalanságra gondol. Tulestem én azon a bolondságon. Nem kell nekem már a férfi se sülvé, se főve, nemhogy még szivarral tart-tanám.

— Hát akkor miért rakosgatta félre — faggatta a javithatatlan rendőr.

— Csakis azért — magyarázta a gazdasszony — hogy elrakjam a téli gunyák zsebébe, mert a dohányszagot nem állja a moly. Nem is esett a moly egy sipkába se, mióta én viselem a gondját a gazdám gunyájának.

— Ide azokkal a ruhákkal! — sürgették egyszerre hárman is.

Nos, a ruhák bőven ontották a szivarcsutakokat. A vadász urak olyan mohón estek neki, úgy tövig szitták, hogy némelyik félangozra pörkölte a bajuszát.

Csak Farkas bírónál nem ment simán a szivarcserezés. Mikor az egyik kabát zsebéből a szivarvéget kotorta, valami levélke akadt a kezébe. Önkénytelenül ránézett és abban a pillanatban megösmerte a felesége irását.

Ilyenkor minden férj azt tette volna, hogy zsebbe csusztatja a levelet, átmegy a másik szobába és elolvassa. Nos, Farkas bíró sem tett másképp. A levélben betűről-betűre ez állott:

„Csak nem tetszik gondolni, hogy olykor vendéget lássak vacsorára, mikor a férjem nincs

ittthon. Bizonyosan nem tetszik tudni, hogy elutazott. Különben is a mamánál leszek vacsorára és ott (egy t-vel) alszom.

A könyveket köszönettel visszaküldöm. Nem olvasok Zola regényt, mert a férjem azt mondta, hogy sok a disznóság benne. Aláírás.”

Mig a bíró a levelet olvasta, a szividegek úgy megfeszültek, hogy éles fizikai fájdalmat okoztak az egész mellkasban. Zihálva kapott levegő után. De ez csak pillanatokig tartott. Mikor az értelem átvette a cenzurát, egyszerre elmúlt a felindulás. Tiszta, világosan állott előtte, hogy őt felesége részéről a legcsekélyebb bántalom sem érte. Legfőleg az, hogy eltitkolta az incidenst. De ennek is hitvesi gyöngédség a valószínű oka. Más oka nem is lehet. Mosolyogva gyújtott rá a repedtlevelű trabukkó-csutakra és kéjesen szitta mellbe a füstöt. Aztán hajnali három óráig játszott hatásos ferblit és örült annak a néhány koronának, amit nyert.

Hazamenet a kocsiban mégis azt határozta, hogy nem hagyja szó nélkül a dolgot, de mint aféle született bonviván, vidám területre helyezte át. Nagyon szabású mókát koncipiált meg.

Másnap reggel mikor felöltözött, felesége hűségesen hozta neki a párolgó korhelylevest. A bíró kelletlenül utasította vissza:

— Csak vidd, vidd — mondotta — és téged se akarok látni.

— Mi lelt? — kérdezte az asszony, meg-ütődve a szokatlan hangtól.

— Az, hogy embert tudnék ölni, olyan dühös vagyok.

— Kire?

odahaza tarthassák és a szemlére pontosan előállithassák és így az önhibájokon kívül eshető büntetésekkel való zaklatások kellemetlenségeitől mentve legyenek.

Vármegyegyülés.

Április 17-én és a következő napon tartotta meg a vármegye törvényhatósági bizottsága tavaszi rendes közgyűlését. A közgyűlésen Péchy Imre, főispán elnökölt.

Meleg szavakkal emlékezett a főispán meg néhai Sántha Dezső tasnádi kir. körjegyzőnek évtizedek során a közügyek szolgálatában szerzett érdemeiről. A közgyűlés néhai Sántha Dezső emlékét és érdemeit jegyzőkönyvileg is megörökítette, egyúttal elhatározta, hogy az özevegnye részvétét fejezi.

A vármegye közállapotáról szóló alispáni jelentéshez elsőnek Balássy Endre szólott hozzá és köszönetét fejezte ki a földmivélsügyi minisztérium iránt azokért a segélyekért, amelyekben a rossz gazdasági viszonyok között a vármegye közönségét részesítette. Ugyane pontnál szólalt föl Bölöni Zoltán dr., bizottsági tag s reámutatott arra, hogy immár bírói ítélettel is megállapítást nyert az a nagymérvű és szemérmetlen vesztegetés, amelylyel a kormány jelöltjei a kerületekben a szavazatokhoz hozzájutottak. Kiemelte szóló, hogy az 1910. évtől kezdve Szilágysvármegyében az eddigigél teljesen elűtő kormányzási módszer a legalkalmasabb a kegyeltek és az üldözöttek két csoportjának a megteremtésére, de semmi esetre sem alkalmas arra, hogy a békés megyei életet fenntartsa s egyáltalán nem méltó a megye tisztességnél. Az alispán válaszában e jelenségeknek a jelentésbe való fölvetését azért ellenezte, mert a jelentés a politikai természetű dolgokkal való foglalkozást mindig kerülte. A gyűlés az alispán álláspontját tette magáévá.

A tárgysorozat többi pontjai közül Pozsony vármegye és Kassa városának átiratai keltettek nagyobb érdeklődést.

Az állandó választmány semleges javaslat-tal állott elő: a tudomásulvételt javasolta.

Pozsonyvármegyének a közigazgatás államosítása érdekében kelt átiratához felszólalt a gyűlésen résztvevő Kemény Árpád báró is az ő nagy ékesszólásával. Ellesen kelt ki az államosítás ellen s megkapó színekkel vázolta a kormány üzemleit, törvénytíprásait. Zajos óváció hangzott föl szavai nyomán, de a közgyűlés,

amelynek tagjai között a regalistákon kívül még 27 körjegyző vett részt, nem foglalt állást az államosítás ellen, hanem az átiratot tudomásul vette. Semleges álláspontot helyezkedett a közgyűlés a választójogi kérdésben is Kassa város átiratával kapcsolatban. E kérdésnél Moni Gyula, Bölöni Zoltán, dr. Keller Samu, dr. Somogyi Endre, Körössy Endre, Kincs Gyula bizottsági tagok szólaltak föl.

A Sántha Dezső elhunytával megüresedett helyre a közigazgatási bizottságba Béli Kálmán grófot, a központi választmányba Diószeghy Zsigmond bárót, az állandó választmányba Jósika Lajos bárót, a lötenyésztési bizottságba Wesselényi István bárót, a jegyzői nyugdíj-választmányba Kaizler Sándort, a közkórházi bizottságba id. Jeney Istvánt, a milleniumi bizottságba pedig Kávássy Sándor bizottsági tagokat választotta meg a közgyűlés. A milleniumi alapítványt fölemelte a közgyűlés 80.000 koronáról 100.000 koronára.

A következő napon folytatott gyűlés már teljes részvétel mellett folyt le. Ezen a napon tárgyalták a járási székházak építésének ügyét s örömmel vették tudomásul, hogy a csehi székháznak, mint legsürgősebbnek a föl-építéséhez már ez évben hozzáfognak.

Szegény Szilágyságunk.

(A gazdálkodás hibái.)

Ez alatt a cím alatt cikk jelent meg e lapban, amely vármegyénk szegénységét kizárólag a vasutak hiányának tulajdonítja. Nem akarok e cikkel polemizálni, mert annak irányzatát helyeslem, igazságát elismerem, hanem ellenkezőleg tovább akarom a reflexiókat fűzni, mert ezen cikk keltette fel bennem az itt elmondandókat. Bizony a vasuti politika alapjában el volt hibázva, mert nem törekedett egy központot erősíteni, hanem nagyobbreszt hatalmas egyéni érdekeket szolgált. Már pedig erős központi székhely nélkül, egy vármegye ipara kereskedelme és forgalma sem lesz erős. A vasutak elhelyezésén azonban már nem lehet segíteni. Hogy mily vasutak kiépítése volna szükséges ezt tudjuk, már sokszor el volt mondva.

A vasuti tarifák drágaságán és egyéb nyomorúságain csak az segítene, ha az összes Szilágysvármegyében levő vasutakat az állam megváltaná. átvénné.

No de legyen elég a vasutakról, van hála Istennek mégis olyan vasuti hálózatunk, amely-

lyel a forgalmat lebonyolíthatjuk; de Szilágysvármegye szegénységéről volt szó, én pedig ennek okairól még többet is tudok. Hogy iparunk egyáltalán nincs és így ez is hozzájárul szegénységünkhöz, ez köztudomású, erről felesleges beszélnünk, már azért is, mert az ipar megteremtése, gyárak felállítása nem tőlünk függ, bár a közönség is elősegítheti.

De vannak mezőgazdaságunknak oly lényeges hibái, amelyek kiköszöbölése nélkül úgy szólván ránk van varrva a szegénység.

Főképen három okot látok itt, amely azoknak, akik itt nőttek fel, az itteni viszonyokba bele törődtek, nem is tűnik fel, de nekem és azoknak, aki már sokfelé és fejlettebb gazdasági kultúrájú vidékeket volt alkalmuk szemlélteni és összehasonlítani tenni, azonnal feltűntek. Vannak némely nagyobb hibák, amelyekhez még számos kisebbek járulva, előidézik az állandó szegénységet, amely Szilágysvármegyére mintegy rá van varrva.

Ezen hibák elseje a 3-as vetésforgó, ily módon fekete ugar, buza, tengeri. Itt látható, hogy földjének egyharmadrészét a gazda sohasem használja, hanem azért annak összes terheit viseli. A fekete ugartartást azzal indokolják, hogy az az állattartás miatt szükséges.

Engedelmet kérek; a múlt nyáron kisgazdákkal utaztunk a Dunántúlra Bonyhádra és ott sehol sem láttunk kisgazdaságokban fekete ugart, az állattenyésztése pedig Tolnamegyének, legalább ér háromszor annyit, mint a Szilágysvármegyéé.

A három nyomású vetésforgót nem kell elvetni, hanem ott, ahol elegendő legelő és rét van, feltétlenül úgy kellene berendezni, hogy a fekete ugar helyett zöld ugar jöjjön és pedig zabos búkköny 150 kg. szuperfoszfáttal holdankint. Ahol nincs elég legelő, ott is fele a fekete ugarnak zabos búkkönyvel volna bevetendő. Így jelentékeny mennyiségű jó táp-dús takarmányt kapna a gazda, amivel több marhát tarthat, vagy a meglevőt jobban takarmányozhatja. A műtrágyázott zabos búkköny után pedig az eddigi 6—7 mm. átlag buza termés helyett 8—12 mm. kapott a gazda, ha különben is jól műveli földjeit.

A többlet takarmánytermelés után több trágyát nyer, amelylyel ismét földjeit javíthatja.

A másik nagy ok a szegénységre a gépeknek kis mértékben való használata, de főképpen a vetőgépeknek majdnem teljes ismeretlensége. Tudjuk azt, hogy a sorba vetett tengeri 11—16 mm. szem termést ad holdankint, míg a szárravetett alig ad 7—8 mmt; tehát e révén oly termésmennyiséget ér el a gazda, amelyből minden közterhét

— Kire? Hát terád, csakis terád, senki másra.

Az asszony komolyan nézett rá.

— Elment a jó dolgod? — kérdezte — aztán mért lennél te én rám dühös, ha szabad kérdeznem?

A bíró kellemetlenül morgott:

— Jobb, ha nem kérde, különben megmondom.

— Halljuk hát.

— Micsoda levelet irtál te annak a Nagy Lajosnak?

— Én? — mondotta az asszony erősen megzavarodva — hát igen, egyszer megírtam neki, hogy...

— No látod — vágott közbe a bíró — különben is hiába tagadnád: itt a levél.

Odadobta az asztalra.

— És emiatt haragudnál? — kérdezte az asszony szelid kérleléssel.

— Igen, igen — pattogott a férj — elvégre az mégsem járja, hogy engem kompromittálj, hogy nevetségessé tégy az egész világ előtt!

— Ezzel a levéllel?

— Ezzel, ezzel! Azt irtad benne, hogy az édesanyádnál alszol.

— Ott is aludtam.

— De hogyan aludtál ottan?

Az asszonyka nem látszott jól érteni a kérdést. Megismételte:

— Hogyan aludtam? Hát úgy, ahogy szoktam, a kis Klárikával.

A bíró türelmetlen mozdulatot tett.

— Nem azt kérde, én, hogy kivel aludtál! Mi közöm én neked ahoz? Majd bizony még

azon is járatom az eszemet. Van nekem annál okosabb dolgom.

Most már az asszonynak kezdett a türelme fogyni.

— Hát akkor mi az istennyilát akarsz megtudni?

— Azt, hogy hány t-vel aludtál azon az ikriminált éjszakán?

— Hány t-vel? — csudálkozott az asszony.

— Igen, igen, — csapkodta a bíró az asztal, — hány t-vel? Mert a levélben ezt egy t-vel irtad.

Elébe tartotta a levelet.

— Látod: ott... egy t! egyetlen egy!

Keresztbe fonta karját és fontoskodva folytatta:

— Édes fiam, én szívesen látom, ha te takarékoskodni kezdesz a kávé, a cukor, a teán, a csokoládén, a varrónén, a masamódon, akár végig az egész háztartáson, de azt kikérem magamnak, hogy nekem a t-ekkel spórolj. Eppen azzal, ami nem kerül pénzbe, mire nincs fogyasztási adó.

— Hát az olyan nagy bűn? — kérdezte anyagi szelidséggel.

— A legnagyobb! Ha az az ember megmutatta volna a leveledet másoknak most az egész város azt beszélne, hogy Farkas Géza bíró felesége nem tud ortográfiát. A szemem kiszűlné, a bőr lemenne a könyökömről. Nem maradna más hátra, mint áthelyeztetni magamat valami határszéli oláh faluba. Szerencsére az a nyomorult kifogástalan uriember. Érted most már, hogy mit tettél?

— Értem, értem, de azért ne haragudj, kérlek.

— Jó, — mondotta a bíró, — ez egyszer megbocsátok, de egyet neked is meg kell ígérned.

— Mit?

— Azt, hogy ha az uraknak megint levelet írsz, azt nekem approbálás végett bemutatom.

— Ugyan ne beszélj ilyen bolondokat.

— Ezt meg kell ígérned, édes fiam, viszont én is megígérem, hogy semmi más nem igazítok rajta, csak az ortográfiai hibákat.

— Jó, jó, megígérem, de hisz nem szoktam én levelezni senkivel. Hát mire való beszéd ez?

— Az mellékes, a fő, hogy nekem megmutasd a leveleket. Ugy-e megígéred? Jó. Köszönöm édes fiam! Most látod, egész nyuodt vagyok. Gyöngéden homlokod csókolta a feleséget, kihörpintette a korhelylevest és jó kedvvel távozott. Az asszony tétozva nézett utána, mintha a férj egy illúzióját vitte volna magával. Nagyot sóhajtott, aztán hosszan eltűnődött, aztán ölbetett kezekkel elmonologizálta:

— Ur Isten! Milyen kicsinyesek, pedánsak ezek a férfiak! Milyen másnak képzelik őket az ostoba lányok tizenhat éves korukban....

Zöldi Márton.

kifizeti, még valami feleslege marad is és ez történik a termőföld egyharmadrészen. Hozzá-számítva az őszibúza gépvetéssel megtakarítható 20 liter vetőmagértéket és 50—60 kg. termés-többletet, amit a gépvetés ad a szórtvetéssel szemben, tehát a termőföldterület második harmadrészen is holdankint 10—20 korona, most eldobott jövedelmet; már olyan jövedelem-többlet áll elő, amely a gazda jólétéhez hatalmas emelőerő.

A hamadik ok a szegénységre a magyar marhatartás, ez ugyan szerencsére már nagyon ki van kezdve, mert a vöröstartós marha haszonvétele, előnyei sokkal szembetűnőbbek, mint az előbb elmondottaké, amiről a gazdát ugyyszólván rá kell vonzolni, hogy meggyőződjék. A szemes magyar gazda hamar észrevette, hogy a 1½ éves verestarka marha már felürethető, tehát 2½ éves korában már borjút, tejet ad, még ilyen korban a fehérűző még legtöbbször csak fejlődése közepén vagy kétharmadán van. A vöröstartka berni szimentháli sokkal jobban értékesíti a takarmányt, így jóval nagyobb hasznot ad, mint a fehér marha, husa is elsőrendű, az ökrök keresett és kitűnően fizetett árucikkek, azt mondhatjuk, hogy ha egy magyar marha átlag 200 korona, a tarka marha 300 korona és ehhez a pénzhez előbb jut a gazda a korábbi fejlődés révén egy évvel.

Azért már minden községben behuzódott a verestarka marha és mind nagyobb-nagyobb tért foglal, tenyésztését meggátolni semmiféle mesterkedéssel sem lehet, de ez káros is volna.

Ha ezen mondott irányban fog haladni mezőgazdaságunk, kapcsolatban az államnak legelőpolitikájával, úgy a „Szilágyosomlyó” sem lesz rávárva a szegénységre.

Fényes Károly.

A SZILÁGYOSOMLYÓ

politikai lap

— előfizetési ára: —

Egész évre . . . 8 K Negyedévre . . . 2 K
Fél évre . . . 4 K Egyes szám ára 20 f

Megjelenik minden csütörtökön.

KÜLÖNFÉLÉK.

Otthon.

*Tudta a jó Isten: mi a leghőbb vágyam,
Megértem hát végre: hogy van egy kis házam.
Csak mint egy kalitka — kicsi a szobája,
Mégis ez a világ legszebb palotája!*

*Sokat nélkülöztem, sokat kuporgattam,
Minden kicsi fillért összerakosgattam.
Minden homokszeme önkessémmel vájva:
Hogyne lenne nekem ez a kis ház drága!*

*Rá örömmel s mégis könnyes szemmel nézek,
Mig érte küzdöttem elrepült az élet!
Hanyatlak a napom, immár lemenőben . . .
Vár egy csendes otthon kint — a temetőben.*

Grigássy Jánosné.

A ref. egyház és a köztársaság.

A „Tisza” alkotmányromboló erőszakosságának a hatása alatt keletkezett köztársasági pártha sokan léptek be a magyar tanítók közül is. Szabó Imre hódmezővásárhelyi ref. tanítót is a tanfelügyelő följelentése következtében a vallás- és közoktatási miniszter a tiszántúli ref. egyházkerület püspöke útján republikánusságáért felelősségre vonta s megkereste a püspököt, hogy hívja fel a köztársasági párthól való kilépésre s amennyiben a felhívásnak ele-

get nem tette, ellene a fegyelmi vizsgálatot indítsa meg.

Szabó Imrét felettes egyházi hatósága a miniszternek 171,754—1912. szám alatt kiadott rendeletére hivatkozással, nyilatkozatra szólította fel, aki a miniszter rendeletére a következő választ adta:

„Tény az, hogy én a Budapesten 1912-ik év szeptember hó 7-én megalakult köztársasági pártnak tagja és pénztárosa vagyok. A lelkiismereti szabadság legelőnyösebb követelése az, hogy mindenki lelkének hitvallását követhesse. Én csak munkaerőmet kötöttem le a hűséggel megkövetelt fizetésért, de lelkiemet soha sem adtam el. Férfias határozottsággal, minden szavamnak súlyát mérlegelve, tisztelettel kijelentem, hogy Kossuth Lajos eszméjéhez a jövőben is hű maradok s tagja maradok továbbra is a köztársasági pártnak, melynek törvényes célja Kossuth Lajos eszméjének hirdetése. A magyar kálvinizmus története dicsőségesen egybe van forrva a magyar függetlenség történetével. A nagy Kálvin János hívei gátlarabságra mentek, de hitükhöz hiven ragaszkodtak. Ha Kálvin eszméjének, Kossuth Lajos hitvallásának újabb áldozatokra, új vértanúkra van szüksége, imádságos ajakkal áldom az én Uramat és Teremtőmet, hogy engem, a gyenge embert, az önfeláldozás erényével isteni kegyelméből megajándékozzon. Republikánus voltam, utolsó leheletemig az maradok. Edes hazámhoz, a köztársasági eszméhez, Kossuth Lajos szelleméhez mindhalálig hű maradok! Isten engem úgy segítse! Szabó Imre, s. k.”

A köztársasági párt elnöksége kérdést intézett Baltház püspökhöz az egyházi hatóságnak ebben az ügyben elfoglalt álláspontját illetően, mire a püspök 343. elnöki szám alatt ezeket írta: „Szabó Imre tanítónak az a ténye, hogy a köztársasági pártnak tagja, egyházi törvényeink értelmében fegyelmi esetet nem képez.”

Egy másik tanító, Kenéz Gábor Nagyváradról következőket írja:

„A magyar tanítóság mindig büszke lesz arra, hogy Szabó Imrénél egyik vezérének tisztelheti. Mi, tanítók, republikánusok vagyunk, ezt a szellemet oltjuk a reánk bízott bimbó-lelkükbe. A vallás- és közoktatásiügyi miniszter önkénykedése csak még elszántabbaká, elkésredettebbekké tesz minket. A történelmet mi igaz megvilágításban ismertetjük tanítványainkkal. Tanításainkból fénnel sugárzik ki Marti-novics, Petőfi, Kossuth Lajos gigászi alakja. Magyar tanítók! Tisztelegjünk Szabó Imre előtt!”

A „Tisza” puskája tehát ismét visszafelé sült. Az osztrák összmunkárhia szolgálatában a magyar köztársaság útját készíti elő. Azért borul vérbe a szeme a szolgaság híveinek a köztársasági szónak már a kiejtésére is.

— **Kinevezés.** Widovich Ödön járásbíró, a szilágycsehi kir. járásbíró vezetőjét a VII-ik fizetési osztályba léptették elő.

— **Kitüntetés.** A király Schamachula Rezső honvédeztredesnek a 3. osztályú vaskorona-rendet adományozta.

— **Házasság.** Dr. Csiky Ferenc, a kolozsvári automobil részvénytársaság ügyvezető igazgatója házasságot kötött Czell Birikével, Czell Lóriné zilahi nagybirtokos kedves leányával.

— **Kinevezések.** Szilágyvármegye főispánja Szilágyvármegye központi közigazgatásánál rendszeresített és a IX. fizetési osztály szerinti illetményekkel javadalmazott irodaigazgatói állásra Tamás József, közp. közig. irodatisztet, továbbá Szilágyvármegye központi közigazgatásánál elhalálozás folytán megüresedett és a X. fizetési osztály szerinti illetményekkel javadalmazott irodatisztet állásra Kovács Zoltán, zilahi pénzügyi számtisztet nevezte ki.

— **Esküvő.** Makray Domokos folyó hó 19-én tartotta esküvőjét Tasnádon Sántha Irénnel, néhai Sántha Dezső kir. közjegyző leányával.

— **Szilágyvármegye központi választmánya** 1913. évi április hó 29. és 30. napjain d. e. 10 órakor, a vármegye székházának kis-terében ülést tart. Az ülés tárgya: Az országgyűlési képviselőválasztók 1914. évi név-

jegyzékeinek az összeíró küldöttségek munkái alapján való felülvizsgálása s az ideiglenes névjegyzékek összeállítása. — Április 29-én a dió-sadi és a szilágycsehi, — 30-án pedig a zilahi, szilágyosomlyói és a tasnádi kerületekre vonatkozó névjegyzékeket veszi a választmány elbírálás alá.

— **Gyászrovat.** Deutsch Zsigmond, szamosardói földbirtokos életének 75. évében, rövid, kínos szenvedés után folyó hó 15-én elhunyt. A népszerű öreg urat Szamosörmezőn helyezték örök nyugalomra a környék élénk részvétele mellett. Halálát gyászolják: Deutsch Berta, férje Kincs Miklós dr. s nevelt leányuk: Pernes Mariska; Deutsch Miklós dr. és Darvai Artur dr.

— **A kolozsvári kereskedelmi és ipar-kamara** 1913. április 15-én tartott közgyűlése Révész Arthurt, a „Fonciére” szilágyosomlyói fő-ügynökségének vezetőjét kültagsági helyre hívta be.

— **Uj ügyvéd.** Dr. Löw Szilárd ügyvéd-jelölt a marosvásárhelyi ügyvéd-vizsgáló bizottság előtt az ügyvédi vizsgát letette. Irodáját Zilahon nyitja meg.

— **Főszolgabírók a vármegye közgyűlésein.** A belügyminiszter egy esetből kifolyólag érdekes határozatot hozott, mely szerint a járási főszolgabírók a vármegye törvényhatósági közgyűlésein jelen lenni tartoznak. A hivatali állással egybekötött közjogi jogosítványok gyakorlása nemcsak joga az illető tisztviselőnek, hanem állásából kifolyó kötelessége is. A főszolgabírók tehát, valamint a többi ülési és szavazati joggal felruházott tisztviselők is, ha csak ebben más irányu hivatalos elfoglaltságuk által akadályozva nincsenek, állásukból folyó erkölcsi kötelezettségük-höz képest a törvényhatósági közgyűléseken résztvenni tartoznak. Az e címen felmerülő költségek, tekintve, hogy az utazás a főszolga-bírói állással egybekötött általános hivatali kötelességből, a köz érdekében történik, épen úgy, mint a tisztí értekezletre való berendelés költségei a főszolgabírók utiátalányát terhelik.

— **Esküdtek névsora.** A zilahi kir. törvényszéknél szervezett esküdtbírószághoz az idej esküdteknek a következőket hívták be: Rendes esküdtek. Perge István fődrász Zilah, dr. Szász Antal ügyvéd Szilágycseh, Keizer Béla városi hivatalnok Zilah, Kopf Emil mérnök Egerhát, ifj. Máthé Ferenc mészáros Zilah, Kónya Miklós vendéglős Zilah, Faragó Sándor ügyvéd Szilágyosomlyó, Költő Béla birtokos Akos, Jelencsik József vármegyei irnok Zilah, Kandel Sándor birtokos Tasnádszántó, Steiger József nyug. máv. főellenőr Zilah, Kandel Farkas intéző Tasnádszántó, dr. Reinfeld Baruch ügyvéd Kraszna, Szigethy Lajos mértékhitelítő Zilah, Takács Elek szódavizgyáros Zilah, Bikfalvy Ferenc birtokos Zilah, Molnár György birtokos Tasnádszántó, dr. Pap Mihály ügyvéd Szilágycseh, dr. Ember János ügyvéd Szilágycseh, Varga Sándor városi tanácsos Zilah, dr. Barna Vilmos ügyvéd Szilágyosomlyó, Fischer Károly birtokos Tasnád, Körtesi József kereskedő Zilah, Juhász Endre pénztáros Zilah, dr. Keller Márton ügyvéd Kraszna, Halmágyi Albert városi főjegyző Zilah, K. Nagy Béla birtokos Kraszna, Bohaczel Mihály bankigazgató Illyésfalva, Bolla János polg. iskolai tanító Zilah, dr. Szakács Balázs ügyvéd Szilágyosomlyó. Helyettes esküdtek: Ifj. Simon Ferenc fésűs Zilah, Ladányi Albert csizmadia Zilah, Lehoczki János csizmadia Zilah, Kis József kisbirtokos Zilah, Molnár Sándor csizmadia Zilah, Lakó Nagy Ferenc kovács Zilah, Ferenczi Jakab sarkóráktáros Zilah, ifj. Kádár János csizmadia Zilah, Major József csizmadia Zilah, Lengyel Lajos vendéglős Zilah.

— **Dr. Gar El Hama.** A mozisínházak műsorának egyik legvonzóbb darabjai azok a rendkívül érdekesítő detektívtörténetek, melyek középpontjában dr. Gar El Hama, a „fekete orvos” áll. A világ minden részében lázas érdeklődéssel lesi a közönség minden mozdulát ennek a csodálatos alaknak, akit Enrico Zaccari, az elsőrendű művészi tehetséggel s e mellett kiváló testi ügyességgel rendelkező olasz színész személyesít. A szilágyosomlyói Apolló mozgószínház vasárnap este ismét bemutat egy ilyen Gar El Hama darabot. Jó

lesz, a jegyek megváltásáról jó előre gondoskodni, mert az a nagy érdeklődés, a melylyel a szilágyosomlyói közönség a dr. Gar El Hama előadásokat eddig fogadta, — valószínűvé teszi azt, hogy az összes helyek előjegyezve lesznek. — Most szombaton este a műsor slágerszámának, a „Carneval“-nak főszerepét Henny Porten, a szépségéről ismert mozziszinész alakítja.

— Anyák iskolájában arra fektetik a legnagyobb súlyt, hogy mivel legyenek a gyermekek akkor táplálva, ha a természetes táplálás az emlőn keresztül megszűnik? Ez iskola egyetlen tanítása, hogy minden anya tudomást szerezzen a Phosphatine Fallieres létezéséről és annak pótolhatatlanságáról. Ki Phosphatine Fallieres-el táplálja gyermekét, annak eredményes munkája biztosítva van, mert nincs jobb és értékesebb tápszer; kellemes ízű, könnyen emészthető, a fogzást megkönnyíti és biztosítja a csontrendszer fejlődését.

— Műkedvelő előadás Tasnádon. A „Tasnádi Kaszinó“ 1913. április 30-án, a Royal-szálloda nagytermében, saját könyvtára javára táncmulatsággal egybekötött műkedvelői színelőadást rendez. Előadásra „A Páholy“ című bohózat kerül, melyet nálunk nemrég adtak elő Szabados színtársulatának hölgytagjai és néhány helybeli műkedvelő. A tasnádi előadás szereposztása a következő: Lipóczy Józsiás, gyáros — Merza István, Klára, a felesége — Rakottyai Lujzika, Lily, a leányuk — Elekes Mariska, Kéry Annuska, Lipóczy unokahuga — Nagy Lily, Hidas Bálint — Puskás Elek, Eva, szül. Lipóczy, a felesége — Kovács Ác, Osiz Pepi — Janovich Tibor, Dinszky Cézár — Hulka Károly, Paludán Mózes birtokos — ifj. Antal Imre, Paludáné — Nagy Erzsike, Földes Dénes, építész — Nagy Mihály, Borbála, Hidasék szakácsnéja — Kovács Katalin, Rendőr — * * * Két szolga — * * * Rendező: Puskás Elek. Sugó: Szika István.

— Nyilvános elszámolás a helybeli állami elemi népiskolát látogató szegénysorsu tanulóknak téli élelmezésére befolyt könyöradományokról és azoknak mikénti fölhasználásáról. Befolyt a nevezett célra, a tanítótöbbség egyes tagjai által eszközölt gyűjtésekből, készpénzben 246 korona 20 fillér, élelmi szerekben pedig hozzávetőleges számítás szerint értékelve 20 korona és eként összesen 266 korona 20 fillér. A tanulók élelmezése február hó 4-én vette kezdetét s a hetenkénti 4-szeri ebédiosztás március hó 15-én ért véget, mely idő alatt 21 esetben részesültek a legszegényebb tanulók, naponta számszerint 30—35-en melegétel ebédosztásban. A főnnebb jelzett alkalmakból kiosztott a tanulók közt 693 adag melegétel és kenyéradag, amelyeknek értéke, azaz beszerzési ára, beleszámítva a begyűlt élelmiszerek becsértékét is: összesen 248 korona 04 fillér volt, főt maradt tehát készpénz a befolyt összegből 18 korona 16 fillér, mely összeg a folyó évi majálisi kiránduláskor lesz fölhasználva ugyan- csak a szegény tanulók élelmezésére. Ezen beszámolás alkalmából is hálás köszönetét fejezi ki az állami iskola tanítótöbbsége mindazon nemeslelkű adakozóknak, akik a fent jelzett összegben filléreikkel hozzájárultak s lehetővé tették a szegény, elhagyatott gyermekeknek segélyezését, istápolását és ezzel is könnyítették a tanítók nehéz munkáját. Az igazgatóság.

— Új csikólegelő alakulása. A szilágyvármegyei gazdasági egyesület hivatalos közlönyében, a „Szilágyvármegyei Gazda“-ban a csikólegelőre vonatkozólag a következő hirdás jelent meg: A földmivelésügyi miniszterium 38,223/II. A. 1913. sz. a. következő rendeletet intézte gazd. egyesületünkhöz: „Mintán a lótenyésztés fejlődésére a csikólegelők felette üdvös hatással vannak, elhatároztam, hogy ilyenek létesítését a jövőben az eddiginél is nagyobb mérvben fogom előmozdítani. Felhívom ennél fogva az egyesület t. Elnökségét, hogy amennyiben az ottani helyi viszonyokból kifolyólag csikólegelő létesítése szükségesnek, illetve lehetségesnek mutatkoznék, úgy a létesítés iránti tárgyalásokat indítsa meg. Már most jelzem, hogy amennyiben csikólegelő létesülne, úgy nem fogok elzárkózni annak a rendelkezésemre álló hitel keretén belül leendő megfelelő segélyezése elől.“ — A földmivelésügyi miniszter urnak ezen áldozatkész elhatározása élénk

érdeklődésünkre tarthat számot és keresünk új legelő területet, miután a ballai legelőtől a közönség annyira elidegenedett, hogy ide nem hajlandó többlet csikóját adni.

— Természetes, vagy mesterséges módon tápláljuk gyermekeinket? Csakis természetes módon, ha az anyának ez bármiképpen lehetséges. — Csupán szükség esetén, főképp az elválasztás idejében lép jogába a mesterséges tápszer, ennek azonban feltétlenül kifogástalannak kell lennie, hogy hatása folytán a csecsemő erőteljesen fejlődjen és izmai erősödjön. Az egyetlen általánosan ismert és minden orvos által legmelegebben ajánlott gyermektápszer a Nestlé-féle gyermekliszt, mely minden gyógyszerárban és drogériában kapható. Próbadozokat teljesen díjtalanul küld a Henri Nestlé cég, Wien, I., Biberstrasse 182.

— A köztartozások behajtása. A közadók kezeléséről szóló új törvény intézkedései szerint a közvetlen adófizetők, a városi alkalmazottak, főszolgabírák és szolgabírák s a községi előjárók köztartozásait a kir. adóhivatalok hajtják be, a főszolgabíró és személyzete adóbehajtással többé nem foglalkozik. A pénzügyminiszter most az adóhivatalok személyzetének az adóbehajtás végett való kiküldését szabályozza. A kiadott körrendelet szerint a végrehajtási eljárást topografikus sorrendben évnegyedenként kellene megkezdni. A végrehajtási eljárás teljesítésére a pénztárnok küldi ki az adóhivatali tisztviselőket. Az ellenőr csak a legkivételesebb esetekben küldhető ki, ha más kiküldhető tisztviselő egyáltalán nem volna. Községek, közbirtokosságok, urbéri községek adótartozásaira nézve a zálogolás rendszerint mellőzendő. Ha ezek tartozásai a szabályszerű intés dacára be nem fizetnének, intézkedés végett a főszolgabírákat keresi meg a kir. adóhivatal. S ha ezek a tartozások november végéig sem egyenlítették ki, a pénzügyigazgatósághoz tesznek jelentést.

— Nedves láb az esős időszak kellemetlen velejárója, nehéz még felnőttek is védekezni ellene, a gyermekek pedig előszeretettel keresik az utcán a pocsolyát, hórákást, hogy azon átgázoljanak és így gyakran átázott cipővel, harisnyával jönnek haza. Ha hideg napokon óraszámra nedves lábbelivel járkálunk, a légcsővek hurutját egy-kettőre megszerezjük, innen pedig csak egy lépés a komoly tüdőbetegség felé. Minden gondos anya, hogy a fenyegető veszélyt elhárítsa, Sirolin „Roche“-t tart a háznál. A legkisebb köhögésnél néhány kávékanálnyi Sirolin „Roche“ azonnal biztos hatáson. A szer minden győgytárban kapható, az elővigyázat százszorosan megéri azt a sok gondot, aggodalmat és a gyermeket megóvjuk a bajtól.

— Örömhír a tartalékosoknak. A külpolitikai feszültség miatt tudvalevőleg a hadseregben egyrészt visszatartották az ősszel az 1909-beli legénységet, másrészt pedig sok más évfolyambeli tartalékost hívtak be a létszám kiegészítésére, illetve felemelésre végett. Ezek a legények még nagyjából most is nyögik a keserves katonaléteket. Szomorú helyzetükben vigasztalhat nekik a hadvezetőség azon elhatározása, hogy a mostani tényleges szolgálatukat három fegyvergyakorlatnak számítják be, tehát többé egyáltalán nem kell bevonulniuk katonákhoz.

— El Amerikába. A napokban lefolyt tavaszi közgyűlés előtt közölt néhány adatot az alispán arról a veszteségről, mely Szilágyvármegyet az 1912. évben a kivándorlás által érte. Körülbelül 1000 kivándorlóról beszélnek a hivatalos adatok, azonban megközelítőleg sem lehet megállapítani azok számát, akik a hatóságok kijátszásával, félrevezetésével hagyják itt szülőföldjüket. Ennek a nemzetsorvasztó epidémiának, melyet kivándorlás néven ismerünk, — buzgó terjesztői a kivándorlási ügynökök, akik elég lelkiismeretlenek eladni a küzködő, pénzre éhes, hiszékeny népet néhány korona közvetítési díjért az ismeretlen, kétséges jövőnek. Az alispán jelentésének vonatkozó részét szomorú aktualissá teszi most az a nyomozás, melyet a budapesti rendőrség folytat néhány, Szilágyvármegye területén működött kivándorlási ügynök ellen. Demeter György oláhbaksai és Vétisán István maladói illetőségű egyéneket tetten érték a budapesti nyugati pályaudvaron, amint 46 embert, közöttük több állításköteles korban levőt akartak utnak indítani. A társaságot természetesen letartóztatta a rendőrség. A kihallgatás alkalmával bevallotta Vétisán, hogy a kivándorlókat a szilágyosomlyói s főként a tasnádi járás községeiben toborozták össze, az alatt az ürügy alatt, hogy Höffleinba (Ausztria) munkásokat szerződtetnek. Vallomásaiban előadta Vétisán a többiek között azt is, hogy a „munkásoktól“ fejenként 60—70 korona közvetítési díjat szedtek s ezt a pénzt, körülbelül 3000 koronát a felesége tartja magánál. A rendőrség megkeresésére Mike szolgabíró Maladéra kiszállott s sikerült is neki a pénzből 226 koronát lefoglalni. Tegnapelőtt aztán maga a nyomozást vezető kerületi kapitány: Orz György utazott le Budapestről Lavró Ferenc és Wagner Ede detektívek kíséretében, tanukat hallgattak ki — s házkutatást tartottak Maladén. Ez alkalommal 580 korona került elő, mely összeg Vétisán 10 éves kis leányának az ingébe volt bevarrva. — Az ügy különben nemsokára tárgyalás alá kerül.

— Levelezőlapok statisztikája. A világpostae-gyesület minden évben összeállítja a levelezőlap-statisztikáját. A legutolsó ilyen összeállítását most tette közzé az egyesület, melyből kitűnik, hogy a legtöbb levelezőlapot Németországban írják. Németország után az Egyesült-Államok következnek; majd Japán 894 millió, Nagybritannia 845 millió darabbal. A többi államok valamennyie már mind félmilliárdon alul marad. Ausztria 432 millió, Brit-India 405,5 millió, Oroszország 290 millió, Magyarország pedig 113 millióval szerepel a statisztikában. Száz milliónál kisebb számban szerepelnek: Argentína 22 millió, Belgium 93 millió, Bulgária 18,5 millió, Dánia 30 millió, Franciaország 15 millió, Norvégia 13 millió, Hollandia 89 millió, Portugália 16 millió, Svájc 81,5 millió, Románia 29,5 millió, Svédország 34 millió levelezőlapot írt. Franciaország azért szerepel oly feltűnő alacsony számmal a statisztikában, mert a francia posta újabban a levelezőlapokért is éppen annyi portót fizetett, mint a zárt levélért.

— A Nap a magyar újságírás szenzációja. Tessék elolvasni és feltétlenül meggyőződik róla, aminthogy azonnal konstataálni fogja azt is, hogy A Nap a magyar közönség legkedvesebb lapja. A 48-as eszmény és a magyar nemzeti törekvések egyetlen hű és törhetetlen szószólója. Főszerkesztő: Braun Sándor Dr. Hajdu Miklós társszerkesztő. Munkatársai: a magyar újságírás kitűnősei. Példányszáma amerikai újságsiker: 155.000 példány naponként. Egy szám 6 fillér. Előfizetési ára: Egy évre 18 K. félévre 9 K. negyedévre 4 K. 50 fillér, egy hónapra 1 K. 60 fillér.

— Hogy vannak megoszolva az izraeliták. A „Natura“ című újság szerint jelenleg 11.817.783 izraelita van a világon. Ebből 9.942.266 Európára esik, 1.894.409 Amerikára, 522.935 Ázsiára, 431.867 Afrikára és 17.106 Ausztráliára. Az európai államokban a következőleg élnek elsősorban: Oroszországban 5.100.548 izraelita él, tehát a legtöbb; azután él Ausztriában 1.224.899; Magyarországon 851.378; Németországban 607.842; Törökországban 282.277; Romániában 238.275; Angliában 105.988; Franciaországban 100.000; Olaszországban 52.115. A világvárosok közül első helyen áll Newyork 1.062.000 izraelitával,

Sirolin
"Roche"
orvosiilag ajánlva a légzőszervek
mindennemű megbetegedése ellen.
tüdőbetegségek,
gégehurut,
szamárhurut,
gyermekek görvélkórja ellen.
Kapható minden gyógyszerárban
Egy üveg ára 4 korona.

Budapest 186,047 izraelitával; Bécs 146,926 izraelitával; London 144,300-al; Odessza 138,925-el; Boroklyn 100,049-el; Berlin 98,893-al; Lodz 98,691-el; Chicagó 800,000-el; Szaloniki és Philadelphia egyenkint 75,000-el; Páris 70,000-el; Konstantinápoly 65,000-el; Wilna 63,841-el; Amsterdam 59,065-el; Jeruzsálem 58,000-el és Kisenew 50,287-el.

— A ragadós állatbetegségekről a „Földmívelési Értesítő” Szilágysomlyóra vonatkozólag a következő kimutatást közli: Lépfene: tasnádi Erszöllös; zilahi Debren p. — Veszesség: krasznai Alsóvalkó; szilágysomlyói Márkaszek. Takonykór és bőrféreg: szilágysomlyói Kémer; tasnádi Tasnádbajom. — Rühkór: krasznai Krasznafüzes ló; szilágysomlyói Alsóberekész ló, Alsószivágy t. ló; tasnádi Tasnádbajom ló, Tasnádcvány ló, Tasnádszántó t. ló, Tasnádszarvad ló; zilahi Egregypósa ló. — Sertésorbánc: krasznai Krasznahorvát. — Sertésvész: szilágysomlyói Kémer p., Szilágyperecsen 2 u., zilahi Szilágysomlyó; zsidói Szilágysomlyos t., Zsidó t.

— Válságos idők nehezültek az országra. Fokozódó terhek mellett folytonosan rosszabbodó gazdasági viszonyok, egyre csökkenő és mind bizonytalanabbá váló jövedelmek; sajnos így festenek országsszerte a mai állapotok. Nemzeti életünk ki van szolgáltatva a mindenre kész hatalomnak, amely folytonosan szűkebbre szorítja polgári jogainkat és mind nagyobb terheket ró az adózó polgárságra. Ilyen viszonyok között a szó valódi értelmében nagyszerű hivatást teljesít az olyan sajtó, amely higgadt tárgyilagossággal, de vas következetességgel mond bírálatot a hatalom minden tényletéről. A csonka parlamenttől ma nem várhat semmi jót ez az ország. Mióta a magyar ellenzéket fegyveres erő szorította ki a törvényhozás házából, a hazafias magyar sajtóra hárul a feladat, hogy a közvéleményt irányítsa. Azok közül a sajtó-organumok közül, amelyek évente 6 óta leghívebben és leghazafiasabban teljesítik ez irányú kötelességeiket, kétségkívül a legelső között van a „Magyarország”. Ennek bizonyosságául szolgál az is, hogy a kormány a rendelkezésére álló hatalmi eszközökkel visszaélve, anyagi erejében igyekezett megátadni a „Magyarország”-ot. Ez az ujság volt a legelső, amelynek a pályaudvarokon való árusítását a kormány betiltotta. Ez a megrendszabályozás a „Magyarország”-ot se meg nem félemlítette, se hazafias és becsületes irányától el nem tántorította. Az új esztendő alkalmából új előfizetést nyit a „Magyarország”. A ki gonddal szerkesztett, igazán hazafias irányú, szigorúan puritán erkölcsű ujságot akar, amelyet nyugodtan adhat családjá bármely tagjának kezébe, az lépjen mielőbb a „Magyarország” előfizetőinek táborába. A lap előfizetési ára egész évre 28 korona, félévre 14 korona, negyedévre 7 korona, egy órá 2 kor. 40 fillér. Az előfizetési pénzek és mutatványszám iránti megkeresések a „Magyarország” kiadóhivatalába (Budapest, Rákóczi-ut 38.) küldendők.

— Budapesti Hirlap. Főszerkesztő és tulajdonos: Rákosi Jenő Az ország legelterjedtebb és legtekintélyesebb politikai napilapja. Megjelenik naponta (hétfő kivételével) kora reggel. Előfizetési ára: egy évre 28 kor., félévre 14 kor., negyed évre 7 kor., egy hónapra 2.40 kor. Egyes példány ára 10 fill. Szerkesztőség és kiadóhivatal: Budapest, VIII., József-körút 5. sz. Minden ember tudja ebben az országban, hogy a Budapesti Hirlap egy politikai magatartásban, mint társadalmi, művészi, irodalmi és gazdasági törekvésében a nemzeti irányt követi és csak egy célt ismer és ez az, hogy erős hittel és lankadatlan buzgalommal szolgálja a magyar nemzeti érdeket. Ezért terjed el a Budapesti Hirlap oly nagy mértékben a magyar komoly hazafias körökben és ezért mindenki, aki lelkében és törekvésében ugyanama vágyakat érzi, mint a Budapesti Hirlap emberei: a Budapesti Hirlapból merít tudást és lelkesedést és aki csak teheti, a Budapesti Hirlapot járattja házához. A Budapesti Hirlapot haszonnal forgatja kezében a család, az asszony és az ifjuság egyaránt. Közleményeit mindig a jó ízlés és a becsületes hazafiság diktálja, értesülései mindig kimerítőek és szavahihetőek, tartalma válogatott és terjedelmes. Minden magyar embernek a figyelmébe ajánljuk a Budapesti Hirlapot.

Értesítés.

A raktáron levő

szőlőpermetezőket

a legolcsóbb árak mellett kiárusítom.

Schvarcz E. és Társa.
(Moni-ház.)

Szőlősgazdák figyelmébe!

Értesítjük a gazdaközönséget, hogy

rézműves és fürdőberendezési műhelyünkben

(Szilágysomlyón, Bem-tér) saját készítésű

permetezőinket

két évi jótállással árusítjuk. Ugyiszintén elfogadunk javításokat is. Bármely rendszerű permetezőhöz mindenféle alkatrészeket állandóan raktáron tartunk és jutányos árban árusítunk.

Műhelyünkben minden e szakba vágó munkákat legrövidebb idő alatt készitünk és azokért jótállást vállalunk. 1—6

A n. é. közönség becses pártfogását kéri

mély tisztelettel:

Kupkay és Kálló.

933—1913. tkvsz.

Arverési hirdetmény.

A kir. járásbíróság mint telekkönyvi hatóság Balogh András és neje Bencsik Erzsébet végrehajthatónak ifj. Dobai András végrehajtást szenvedő elleni végrehajtási ügyében a végrehajtási árverést 800 korona tőke, ennek 1911. évi január hó 21. napjától járó 5%-os kamatai, 95 korona 70 fillérben már megállapított per és végrehajtási, 53 korona 50 fillér előző árverés-kérelmi és az ezennel 13 koronában megállapított árverés-kérelmi költségek kielégítése végett az 1881. évi LX. t.-c. 144. §-a alapján és a 146. §. értelmében a zilahi kir. törvényszék és a szilágysomlyói kir. járásbíróság területén levő, a kárászteleki 163. sz. telken A. I. 1. rsz. a. felvett 171. hrsz. ház, udvar s kertből ifj. Dobai Andrást illető fele részére 978 koronában ezennel megállapított kikiáltási árban a következő feltételek mellett elrendeli:

Az árverés fogantatására határnapul: 1913. évi május hó 26. napjának d. e. 10 órája tüzetik ki Kárásztelek község házához.

2) Ezen árverésen a fenti ingatlanok a kikiáltási ár kétharmadánál alacsonyabb árban el nem adható.

Szilágysomlyó, 1913. február hó 10. A kir. járásbíróság mint telekkönyvi hatóságtól. Kormos, s. k., kir. jbiró.

A kiadmány hitelül:

Schlecht Lajos,
kir. tkvvezető.

Eladó gyógyfürdő.

Somlyócehi község határában (a somlyóujlaki vasuti állomáshoz, ugyiszintén Szilágysomlyóhoz 30 percnyi gyalogjárásnyira) fekvő „Pokoltó” nevű gyógyfürdő a Magura hegytetőn, mely jó formu és nagy vidékű, eladó.

A gyógyfürdő 19 hold terjedelmű. A fürdőben van 11 fürdőszoba két-két személyre, egy nagy közös bazin, mely a mai kornak megfelelő modern berendezéssel van ellátva, hideg és meleg vízvezetékekkel, villanycsengettyűvel és tükörkádakkal; van továbbá 6 vendégszoba, egy nagy vendéglő étterem 80 személyre, tekepálya, konyha, éléskamra és egy kettős pincehelyiség 400 hektoliter bor befogadására. A fürdőtelepen van 10 ezer drb. ujonnan ültetett ripária és csemegefaj szőlővessző, továbbá 40 ezer szőlőtőkének való kitűnő déli fekvésű szőlőterület, nagy gyümölcsös, nemes faju gyümölcsfákkal, 5 hold 12 éves vágású tölgyfaerdő, szántóföld, konyhakert, stb., örök áron, 25 ezer koronáért eladó. A vételárhoz 12 ezer korona készpénz szükséges. A fennmaradó összeget vevő 6% kamat mellett használhatja. 2—3

A fürdő azonnal átvehető.

Bővebb értesítés szerezhető a fürdőtelepen a tulajdonos

Gál Testvérekkel.

Egy
13—14 éves fiu
könyvnyomdánkban tanuló
azonnal felvétetik.

Fizessen elő
a Vasárnapi Ujságra!

A VASÁRNAPI UJSÁG

a legrégebb, legkedveltebb
illusztrált hetilap.

ÖTVENNYOLCZADIK ÉVFOLYAM

Szerkeszti HOITSY PÁL.

Előfizetési ára: egész évre 20 korona,
félévre 10 korona, negyedévre 5 korona.

Mutatványszám ingyen.

Előfizetéseket elfogad

a „Vasárnapi Ujság” kiadóhivatala

(FRANKLIN-TÁRSULAT)

Budapest, IV., Egyetem-utca 4. sz.

6—1913. kgysz.

Ajánlattételre való felhívás.

A Kárásztelken építendő **körjegyzői lak és hivatal** építésének vállalati uton való biztosítása céljából arra ezennel nyilvános versenytárgyalást hirdetek.

Pályázók, kik csakis magyar honosok és honi bejegyzett cégek lehetnek, felhivatnak, hogy a fentebbi munkálatok végrehajtására vonatkozó ajánlataikat **folyó évi május hó 4-ik napjának déli 12 órájáig** a kárásztelki körjegyzőhöz annál is inkább igyekezzenek beadni, mert az elkésve érkezett ajánlatok figyelembe vétetni nem fognak.

Ajánlatot csakis erre a célra készült s a kárásztelki körjegyzőnél díjmentesen kapható ajánlati űrlapon egy összegben az

összes munkára együttesen lehet tenni és az ajánlathoz melléklendő 1500 korona készpénzben, (mely után kamat nem követelhető), vagy óvadékképes értékpapirban a kiíró hivatal pénztáránál való letétét igazoló nyugta, vagy az összegnek a hivatal címére történt elküldését igazoló postai feladó vevény.

Az ajánlatok felett a község képviselő-testülete fog dönteni, ki is fentartja magának azt a jogot, hogy az ajánlatok között tekintet nélkül az ajánlati árakra, szabadon választhat.

A terv, költségvetés, építési feltételek és szerződés a kiíró hivatalnál megtekinthetők, a hivatalos órák alatt.

Kárásztelk, 1913. április hó 15-én.

A kiküldött bizottság nevében:

Nemecz Károly,
körjegyző.

Használjon nagysád Földes-féle

MARGIT-CRÉMET-SZAPPANT

hogy arca tiszta, üde és bájos legyen. A Margit-crème a főrangú hölgyek kedvenc szépségápolószere, az egész világon el van terjedve. Páratlan hatása szerencsés összeállításában rejlik, a bőr azonnal felveszi és kiváló hatása már pár óra lefolyása alatt észlelhető. Mivel a Margit-crème utánzózákat és hamisításokat, tessék eredeti védjeggyel lezárt dobozt elfogadni, mert csak ilyen készítményért vállal a készítő mindenféle felelősséget. A Margit-crème ártalmatlan, zsírtalan, vegytiszta készítmény, amely a külföldön általános feltűnést keltett. **Ára 1 kor. Margit-szappan 70 fillér, Margitpuder 120 korona — Gyártja:**

Földes Kelemen gyógyszerháza
ARADON. 1—5

Főraktár: Szilágysomlyón Balázs Zsigmond és Szaploneczay Sándor gyógyszerészeknél.

Csupák József

aszfalt, beton, műkölépcső és turbina malomépítési vállalata
SZILÁGY-SOMLYÓN.

Különleges építési vállalat!

Műkölépcsők méret után, színezés tetszés szerint. — **Műsirkők** minden színben, ugyancsak **fürdőkádak** és kávéházi márványutánzatu **asztallapok**, egyszerű és mintázattal, ugyancsak **mosdók** is, stb. Konyhák, folyosók, fürdők és előszobák **cementlappal, terracotta-burkolattal**, vagy egyszerű **cementsimitással**. **Gipsz és rabcifalak** felállítása. 3—4

Cementlapok állandóan raktáron vannak.

Gazdasági építkezések!

Itató váluk, jászolok, vízmedencék, betoncsatornák cementből készült oszlopok.

Kocsibejáratok és gyalogjárda **természetes aszfalttal való burkolása**, vastagság tetszés szerint.

Nedves pincék izolálása.

A nagyérdemű közönség szíves pártfogását kéri:

CSUPÁK JÓZSEF.

Lakásom: Mikszáth Kálmán-utca (Bánffy-rét) saját ház.

596—1913. végr. szám.

Árverési hirdetmény.

Alulírott bírósági végrehajtó, az 1881. évi LX. t.-c. 102. §., illetőleg az 1908. évi XLI. t.-c. 79. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a szilágysomlyói kir. járásbírósnak 1912. évi V. 309. számú végzése következtében dr. Veverán György szilágysomlyói ügyvéd által képviselt Herceg Arthur budapesti cég javára 3266 korona 34 fillér s jár. erejéig 1913. évi március hó 1-én foganatosított biztosítási és kielégítési végrehajtás útján le- és felülfoglalt és 3209 korona — fillérre becsült következő ingóságok, u. m.: gépek, fecskendő, szijak, mérleg és fűrészasztal nyilvános árverésen eladatnak.

Mely árverésnek a szilágysomlyói kir. járásbírósnak 1913. évi V. 309. számú végzése folytán 3266 korona 34 fillér tőkekövetelés, ennek 1912. évi november 17. napjától 6 % kamatai, $\frac{1}{3}$ % váltódíj és eddig összesen 273 korona 88 fillérben bíróilag már megállapított költségek erejéig, a fizetett összeg betudásával az árverés a helyszínén, alperes lakásán, Zálnokon leendő megtartására 1913. évi május hó 2-ik napjának délelőtti 10 órája határidőül és ahhoz a venni szándékozók oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t.-c. 107. és 108. §-ai értelmében készpénzfizetés mellett, a legtöbbet ígérőnek, szükség esetén becsáron alul is elfognak adatni.

Amennyiben az elárverezendő ingóságokat mások is le- és felülfoglaltatták és azokra kielégítési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1881. évi LX. t.-c. 120. §-a értelmében ezek javára is elrendeltetik.

Kelt Szilágysomlyó 1913. évi április hó 18-ik napján.

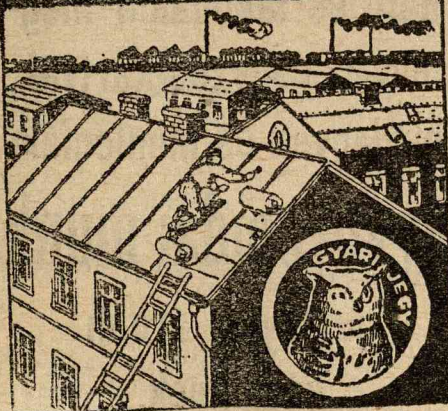
Roska Vertán,
kir. bir. végrehajtó.

ELADO BOR.

80 hektoliter 1912. évi
uj bor, — valamint 20 hektoliter több évről való aszu
bor eladó

Bölöni Sándornál,
Szilágysomlyón.

KOLLARIT-BÖRLEMEZ
RUGANYOS, VIHAR-BIZTOS ÉS IDŐTÁLLÓ
SZAGTALAN FEDÉLLEMEZ

Utánzattól óvakodjunk!

KOLLARIT-BÖRLEMEZ

kaucuk-kompozícióval bevont ruganyos, viharbiztos és időtálló szagtalan fedéllemez.
A jelenkor legjobb tetőfedéllemeze.

Végtelenül tartós!

Régi zsindelytetők atfedésére kiválóan alkalmas. — Sem mázolni, sem mészlével bekenni nem kell. 10—39

Szilágysomlyón kapható:

WEISZ ELEK és FIA fakeskedőknél.

A NAP

Főszerkesztő: Braun Sándor

Kiadótulajdonos: Mérei Jenő

A NAP

Budapesten
egy szám

4

ára fill.

a magyar újságírás szenzációja, a magyar közön-
ség legkedvesebb lapja, a 48-as eszmény és a
magyar nemzeti törekvések egyetlen hű és kérlel-
hetetlen szószólója.

Minden jó magyar ember olvassa a A NAP-ot.

TESSÉK ELŐFIZETNI!

Egy évre 18 kor. Negyedévre 4-50 kor.
Félévre 9 kor. Egy óra 1-60 kor.

Vidéken egy
szám

6

ára fill.

FÉNYES EREDMÉNYT HOZ

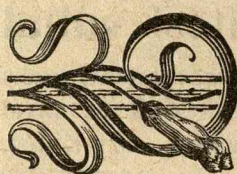
A NAP minden apróhirdetése, mert naponta 155.000 havonta 4.130.000
példányban jelenik meg és mindenki olvassa!

A NAP apróhirdetési levelezőlapja 10 szóig 70 fillér, 20 szóig 1 korona 40
fillér, 40 szóig 2 korona 80 fillér. Kapható a dohánytözsdékben!

Hirdetések

A „Szilágysomlyó“ részére
jutányos áron vétetnek fel.

Értesítés.

Tisztelettel értesítjük, hogy fogyasztó közönségünk ké-
nyelmére úgy rendezkedtünk be, hogy palackozott borain-
kat előleges megrendelés esetén házhoz szállítjuk. Jó mi-
nőségű és aránylag olcsó borainkkal már eddig is meg-
nyertük a tisztelt borfogyasztó közönség nagy részének jó-
akaratu támogatását s ezt a jó kiszolgálás által igyekezni
fogunk a jövőben is megérdemelni.

Hogy borainkhoz olcsó és jó borvizet is szolgáltat-
sunk, felkerestünk egy kitűnő ivóvizet adó, a tenger színe
felett 641 m. magasságban levő forrást Hármaspatakon s
ezt vegytiszta folyékony szénsavval 4 légköri nyomás mel-
lett telítve hozzuk forgalomba és szintén házhoz szállítjuk.

Árjegyzékünket az alábbiakban adjuk s becses megrendelését kérjük.

17—

Szilágysomlyói Borértékesítő és Pinceszövetkezet.

Megnevezés.	10 7 5 3½					Megjegyzés.
	deciliter ára fillérekben					
1906. évi aszu bor	500	—	250	150		A borospalackért 30 fillért, a vizespalackért 30 fillért, ládáért 6 koronát számítunk fel és ugyanennyit térítettünk meg.
1910. évi vegyes asztali	120	84	60	42		
1905. évi Moni-féle aszu	8—	—	4—	250		
1907. évi asztali bor	140	98	70	49	—	
1910. évi rizling bor	130	92	65	46	—	
1908. évi rizling bor	150	105	75	52	—	
1910. évi Schiller	120	84	60	42	—	
Kristályviz	10		6		—	

NYOMATOTT BÓLÓNI SÁNDOR KÖNYVNYOMDÁJÁBAN SZILÁGYSOMLYÓN. 1913.

Máthé László

butorasztalos, kárpitos üzlete, butor-
raktára és első temetkezési intézete
Szilágysomlyón.

Ajánlja dusan fölszerelt butorraktárát
asztalos műhelyét és kárpitos üzletét,
melyet most rendezett be, ellátva szakkép-
zett munkavezetővel, hol mindenféle asz-
talos és kárpitos munkák készen kaphatók
és megrendelésre is a legrövidebb idő
alatt a legfinomabb izléses kivitelben, ju-
tányos árban készíttetnek.

Temetkezési intézetemben

minden kellékek nagyválasztékban állanak
a közönség rendelkezésére. Temetések ön-
álló elrendezését a legegyszerűbbtől a leg-
diszesebb kivitelig, jutányos árban elvállalja.

Temetkezési intézetemhez diszes ki-
vitelű **gyászkocsit** hozattam, melyet min-
den általam rendezett temetéseknél ingyen,
minden költség felszámítása nélkül adom.

A nagyérdemű közönség pártfogását
mély tisztelettel kéri

Máthé László.

Üzlethelyiség és műhely: Báthory Ist-
ván-ut, saját házámban. 44—52

Milliók használják

Köhögés

láz, katharrus, nyálkásodás
ellen

Kaiser-féle
Mell-Karamellák
a „3 fenyővel“

Orvosoktól és 6050 hitelesített
magánosoktól bizonyít-
vány kezeskedik a biztos sikerről.

Kitűnő jóízű bonbonok.

Egy csomag 20 és 40 fillérért, egy
doboz 60 fillérért kapható Viski Balás
Zsigmond gyógyszerárán Szilágysomlyón. 10—26

Villanyerőre berendezett könyvnyomdánkban

báli és lakodalmi meg-
hívók, eljegyzési kártyák,
névjegyek és mindenféle

könyvnyomdai munkák

jutányos árban
készülnek.